

Varmen stiger altid opad

-Af Malene Annikki Lundén og Cecilie Marie Meyer, Samsø Energiakademi

På Strandengen udenfor Ballen ligger Energiakademiet som et moderne guldaldermaleri i gråtoner. Langhusene symboliserer de mange handlinger, som på 20 år har skabt Samsøs succes som Danmarks Vedvarende Energi Ø.

Vi kniber kulden

5.000 gæster fra hele verden besøger hvert år stedet, men Energiakademiet er også en projektorganisation og et kulturelt formidlingsfyrtårn. Her arbejder vi med eksempler på, hvilke alternative og bæredygtige løsninger, der virker.

Samsø er fuld af gamle, idylliske bondegårde. Energiakademiets moderne langhuse viser dog, at tiden ikke er gået i stå. Øen er med på moden med nye varmepumper, hørisolering og energiløsninger, der luner på bankkontoen. ”På Samsø siger vi, at vi skal knibe kulden, så varmen blive inde længst muligt!”, fortæller Jan Jantzen fra Energiakademiet.

Energiakademiets udvendige æstetik kan synes kølig i sit samlede udtryk. De lange zinktage er samlet med fire gavle, der løfter sig op som smarte skorstene. Det er en lavteknologisk løsning på naturlig ventilation, fordi varmen altid stiger opad. Bygningerne har ikke brændeovne eller oliefyr, men er koblet på det lokalejede, halmfyrede fjernvarmeværk, som ligger lige uden for Ballen by. Foruden det har bygningerne en smuk, blygrå overflade, som har to solcelleanlæg, der forsyner stedet med elektricitet.

Der er tændt for tilstedeværelsen

Langhusene er smykket med en nedtonet, nordisk farveskala. Farven grå er den fremherskende. Nogle af kunstens største mestre har anvendt den grå palette, for at vise os farvernes følelsesregister. Tænk blot på guldaldermaleren Hammershøis blågrånende malerier af rum, som sitrer af tilstedeværelse.

Energiakademiet er også gråt og sitrer af tilstedeværelse. Om aftenen vil du kunne køre forbi og tro, at vi har glemt at slukke lyset, men vi har blot udskiftet og fået helt nyt lysdesign, det stråler om kap med stjernehimlen.

Husene emmer af aktiviteter, når der afholdes projektmøder, afvikles lederkursus eller medlemsmøde i en forening. Husene er blevet et moderne samlingssted for lokalbefolkningen, hvor tro, håb og kærlighed er tilladt.

Teknologi og tradition i et historisk vingesus

Arkitekterne fra Arkitema i Aarhus var i 2005 stringente i deres tegning af Energiakademiet, og de havde tanke på omgivelsernes indvirkning på langhusene – for eksempel badehusene ”de tre søstre” og alléen bag Energiakademiet, der fører op på toppen af et drag med en statelig rødstensgård.

Arkitema har ladet sig inspirere af en af Samsøs storhedstider som vikingeborg og samlings-Ø. Lige der i Danmarks centrum, fordi vikingerne og samsingerne mestrer at sejle ud.

Alle, der besøger Energiakademiet, blive betaget af langhusene og vores cirkelmøder, hvor vi sidder i rundkreds som vikinger.

Engang var en 6. klasse fra Kolding her på Energi Safari og skulle lære om vind, sol og biomasse. Pludselig udbrød en af eleverne: "Hvis nu virkelig de der vandstande stiger, så vender I da bare langhusene om og bruger dem som skibe, det ville vikingerne da have gjort"!

Turist – nu som CO2 neutral

Fordi energikilderne ligger så tæt på de steder, hvor de anvendes, er et besøg på Samsø stort set uden Co2 aftryk. Det gør det dejligt konkret at være på en ø med energioverskud. Man bliver selv en del af den oplevelse. Man kan tænde lys, lade op og varme sig uden aftryk på klimaet. Selv transporten herover bliver der kompenseret for. Når man kommer hjem, kan man sige: "Jeg har holdt en CO2 neutral ferie".

Guldalderen er en periode, som de fleste kender lidt til, men som oftest forholder man sig bare til de flotte landskabsbilleder, uden at tænke videre over, hvordan billedkunsten på den tid hang sammen med en lang række af samfundets forandringer.

Derfor inviterer vi dig med til at male videre på Energiakademiets moderne guldaldermaleri. Kig gerne ind til en kop kaffe, ellers kom til et af vores arrangementer. Vel mødt!

Energi-almanakken 2019

Januar: Dagens lys – Nyt lysdesign i samspil med dagslys og kunstlys

Februar: Nytårslur er årets lokale møde om "hvad der skal ske i 2019"

Marts, april, maj: Tre i én – Tre åbne aftenmøder med fagligt indhold

April: Lederkursus

Juni – september: Sommeråbent tirsdag og torsdag fra kl. 13-15

September: Lederkursus

Oktober, november, december: Åbent Akademi hver den første mandag i måneden fra kl. 18-21

Oliefyr

Samsø er det sted i Danmark, hvor der er skrottet flest oliefyr pr. indbygger. Det er sket gennem kampagner og energivejledning i de sidste 20 år, og takket være de dygtige smede på øen, der holder sig opdateret på varme, el og vandområdet.

Ladestandere på Samsø

Hvis du har din elbil med, kan du mod betaling få den ladet op. Ladestanderne findes bl.a. i Ballen og Tranebjerg. Se kort over lademuligheder på: www.visitsamsoe.dk/elbil